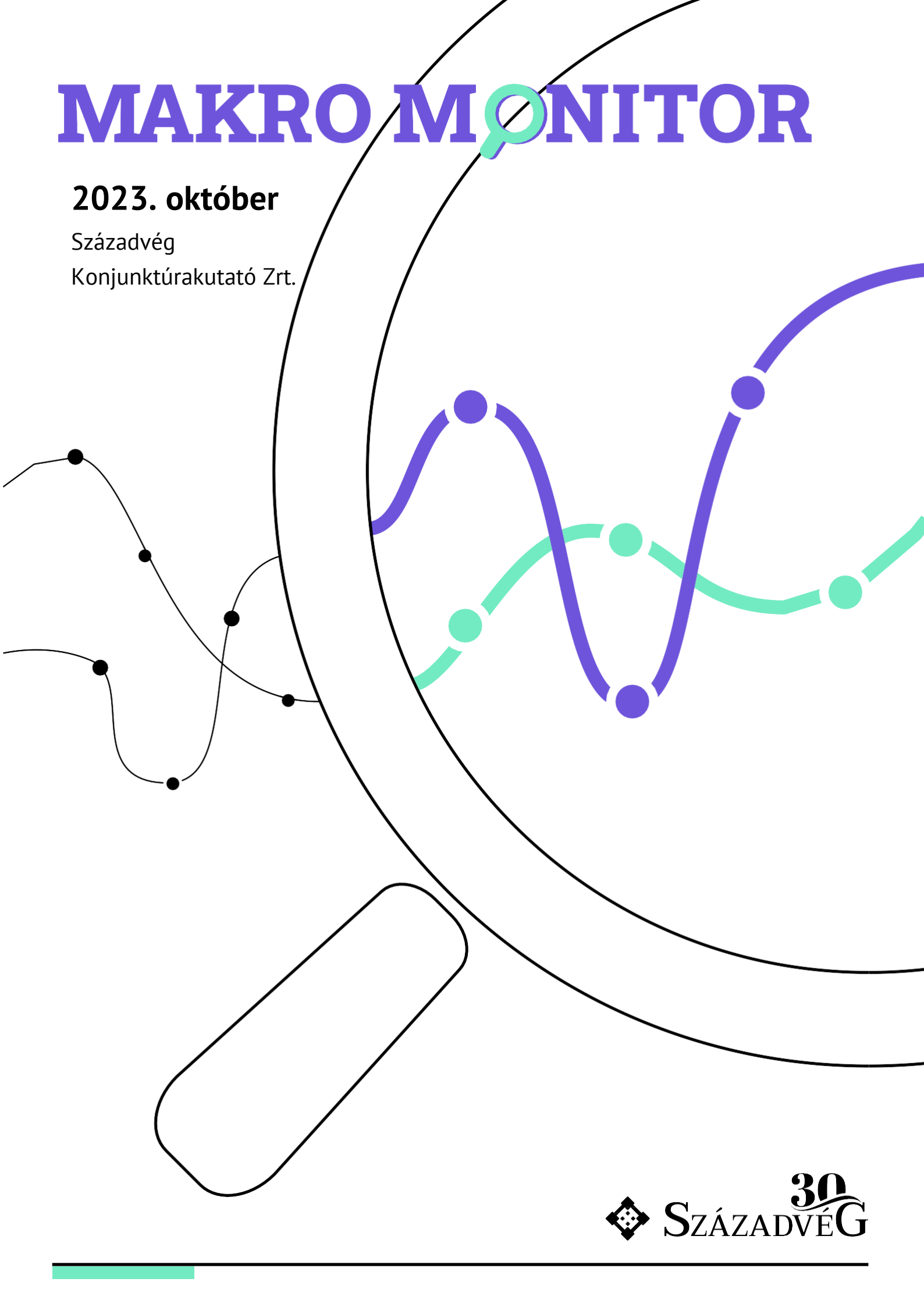

MAKRO MONITOR

2023. október

Századvég

Konjunktúrakutató Zrt.

Tartalomjegyzék

1. Összefoglaló	2
2. Gazdasági áttekintés.....	3
2.1. Külső környezet	3
2.2. SZIGMA indikátoraink	4
2.3. Reálgazdaság.....	6
2.4. Külső egyensúly.....	18
2.5. Költségvetési helyzet.....	19
2.6. Monetáris folyamatok	22
3. Századvég előrejelzés	29

JOGI NYILATKOZAT

A jelen kiadvány a Századvég Konjunktúrakutató Zrt. szellemi terméke, melyet külső személyek által szolgáltatott adatok alapján tájékoztató jelleggel állított össze partnerei részére. Ennek megfelelően a kiadványban foglalt megállapítások, előrejelzések nem számítanak szakmai vagy egyéb tanácsadásnak, a Századvég Konjunktúrakutató Zrt. semmilyen felelősséget nem vállal az azokon alapuló döntések eredményességéért.

1. Összefoglaló

2023 második negyedében a magyar gazdaság teljesítménye a szezonálisan kiigazított adatok szerint éves szinten 2,3 százalékkal, negyedéves szinten pedig 0,3 százalékkal mérséklődött.

Októberi ülésén a jegybank Monetáris Tanácsa az előző hónapokat jellemző 100 bázispontos, az irányadó kamatot érintő csökkentése után elkezdte az alapkamat csökkentését is. Ennek köszönhetően jelenleg az alapkamat (és az irányadó kamat is) hazánkban, 75 bázispontos csökkentéssel, 12,25 százalékon áll.

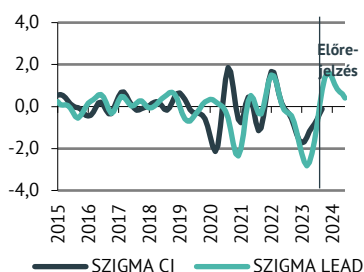
A kiskereskedelmi üzletek forgalma augusztusban a nyers adatok szerint 7,0, míg a naptárhatással tisztított adatok alapján 7,1 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül az élelmiszer és élelmiszer jellegű vegyes kereskedelem 4,0 százalékkal, míg a nem élelmiszertermék jellegű kereskedelem 5,2 százalékkal csökkent. Az üzemanyagtöltő állomások forgalmi volumene a többi főcsoportot jelentősen meghaladva, 18,1 százalékkal esett vissza.

2023. október hónapban a magyar gazdaság aktuális állapotáról visszajelzést nyújtó SZIGMA CI indikátor 2023. szeptember hónapig mért értéke $-0,1$ indexérték volt. Az előző hónapban ez az érték $-0,01$ indexérték volt, tehát a magyar gazdaság növekedési üteme – ugyan csak kis mértékben, de – távolodott a **historikus trendértéktől**.

A másik mutató, a SZIGMA LEAD, amely egy rövid távú, a magyar gazdaság jövőjére vonatkozó előrejelző indikátor. A mutató továbbra is kettős fordulót jelez. Változatlanul először egy kedvező, erőteljesebb gazdasági növekedést jelez, majd pedig a növekedési ütem megtorpanását, és csökkenését.

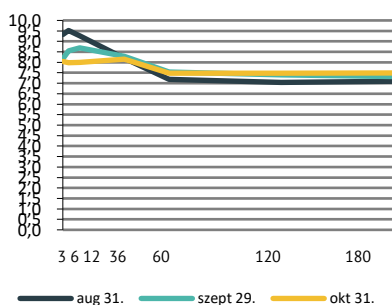
A magasabb kamat- és inflációs környezetben folytatódott egy trend, amely szerint a lakosság inkább az infláció feletti hozamot nyújtó prémium magyar állampapírokat részesíti előnyben a fix hozamúval szemben.

SZIGMA indikátorok

Forrás: Századvég

Forint hozamgörbe (%)

Forrás: Refinitiv

Előrejelzésünk (2023.09.26.)	2023
GDP változása (%)	-0,3
Infláció (éves átlag, %)	17,8
EUR/HUF (éves átlag)	382,3

2. Gazdasági áttekintés

2.1. Külső környezet

Szeptemberben az Európai Unió tagországában és az eurózónában is töretlenek az év eleje óta tartó dezinflációs folyamatok.

Az Eurostat, az Európai Unió hivatalos statisztikai hivatala, 2023 szeptemberére vonatkozó adatai alapján az eurózóna éves inflációs rátája 4,3 százalékra mérséklődött, ami jelentős, 0,9 százalékpontos csökkenést jelent az augusztusi 5,2 százalékhoz képest. Fontos kiemelni, hogy ez a ráta számottevően jobb eredmény az egy évvel korábbi, 9,9 százalékos értékhez képest is. Az Európai Unió egészét tekintve, az éves infláció szeptemberben 4,9 százalék volt, ami szintén csökkenést mutat az augusztusi 5,9 százalékhoz viszonyítva és jelentős eltérést az előző év 10,9 százalékos rátájától.

A szeptemberi fogyasztói árindex adatok európai viszonylatban jelentős különbségeket mutatnak, azonban különböző régiókon belül konvergencia figyelhető meg az értékekben. Míg Magyarország magas, 12,2 százalékos inflációval szembesül, addig a nyugati régióban Belgium és Dánia, 0,7 és 0,6 százalékos infláció mellett operálnak. Közép-Európában Csehország 8,3 százalék, Szlovákia pedig 9,0 százalékos inflációs rátát jelentett, ami jól mutatja, hogy a nagyobb inflációs nyomás nem csak hazánkban jelent problémát a régióon belül. Érdekesség, hogy Hollandiában már deflációt figyelhetünk meg, mely $-0,3$ százalékos értéket vesz fel. Eközben a déli régiók, példaként Olaszország és Görögország, 5,6 százalék és 2,4 százalékos inflációs adatokat közöltek, ami jól mutatja az európai gazdasági tér belső diverzitását az inflációs trendek tekintetében.

A szeptemberi részletes adatok az eurózóna inflációs trendjeit tárják elénk, melyek során látható, hogy az élelmiszer, alkohol és dohánytermékek 8,8 százalékos árnövekedést mutattak, ami mérséklődő tendenciát mutat az augusztusi 9,7 százalékhoz képest. Az energiaárakat vizsgálva fontos fordulat látható: míg korábban jelentős drágulás volt tapasztalható, augusztusra a szektor 3,3 százalékos csökkenést, majd szeptemberben már

4,6 százalékos csökkenést mutat, ami azt jelzi, hogy az energiaárak tovább mérséklődtek. A többi főcsoport esetében a nem energiaipari árucikkek 4,1 százalékkal, míg a szolgáltatások 4,7 százalékkal drágultak a szeptemberi adatok szerint, ami azt mutatja, hogy ezen területeken továbbra is jelentősebb inflációs nyomás érvényesül. Összességében elmondható, hogy az energia árának csökkenése ellensúlyozza az élelmiszerek esetében és szolgáltatászektorban tapasztalt drágulást, így kialakítva az összesített inflációs rátát.

2.2. SZIGMA indikátoraink

A magyar gazdaság növekedési üteme megközelítette a historikus trendértéket.

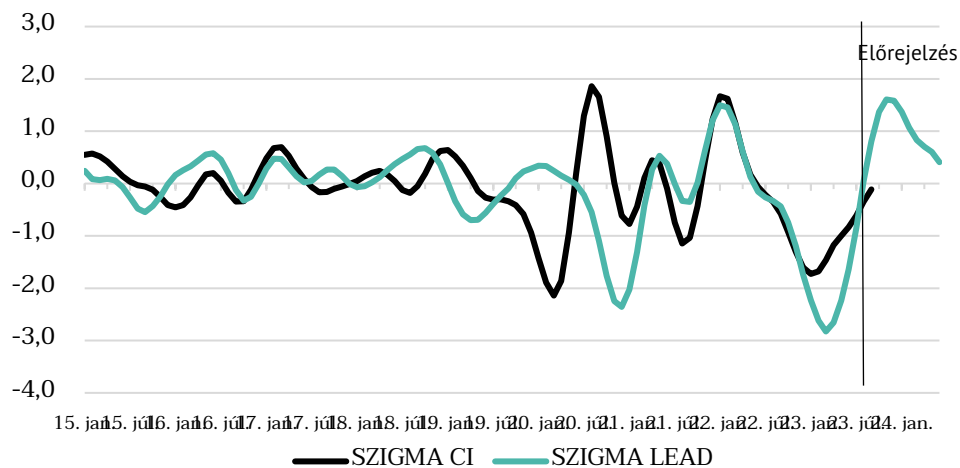
2023. október hónapban a magyar gazdaság aktuális állapotát tükröző SZIGMA CI indikátor 2023. szeptember hónapig mért értéke – 0,1 indexérték volt. Az előző hónapban ez az érték – 0,01 indexérték volt, tehát a magyar gazdaság növekedési üteme – ugyan csak kis mértékben, de – távolodott a **historikus trendértéktől**. A trendérték alatti növekedési ütem 2022 júniusától indult, ekkor 2023. január hónapig csak romlott, majd ezt követően pedig lassú javulásba kezdett és most majdnem elérte a historikus trendértéket. A magyar nyitott gazdaság növekedésére hatással vannak a világgazdasági hatások. A fokozatosan csökkenő infláció és a mérséklődő, de még magas kamat környezet még mindig nem kedvez a beruházásoknak. A lakosság továbbra is visszafogja fogyasztását, így nem meglepő, hogy a hazai kiskereskedelmi forgalom 2022. november óta folyamatosan csökkent. A visszafogott belföldi kereslet változatlanul visszafogja az ipari és az építőipari teljesítményt. Az építőipari termelés esetében, a legfrissebb 2023. augusztus havi szezonálisan és munkanap hatástól megtisztított, fix bázison számított **építőipari** termelés volumene az előző hónaphoz képest 4,9 százalékkal csökkent, ugyanakkor éves alapon lényegében stagnált, mivel a csökkenés mértéke 0,13 százalék volt. A visszaesés az épületek építési teljesítményének volt köszönhető, ugyanis havi szinten 11,3 százalékkal, éves szinten pedig 7,1 százalékkal csökkent.

Ugyanakkor az egyéb építmények (utak, vasutak, hidak, felüljárók, csővezetékek, távközlő és elektromos hálózatok stb.) építésének teljesítménye havi és éves bázison is nőtt. Havi bázison 3,3 százalékkal, éves bázison pedig 12,4 százalékkal bővült. Ugyanakkor a létesítendő új nem lakóépületek száma havi szinten 16,4 százalékkal nőtt, míg éves szinten 2,8 százalékkal csökkent. Emellett sajnos az építőipari vállalkozások hó végi szerződésállományának fix bázison számított volumen indexe nem mutat kedvező képet, mivel folyamatosan csökkent: az előző hónaphoz képest 5,1 százalékkal, az előző év azonos időszakához képest pedig 23,9 százalékkal csökkent. Az éves csökkenés főként az egyéb építmények szerződésállományának 40,6 százalékos visszaesésének volt köszönhető. **Ipar esetében** a legfrissebb, 2023. augusztusi adatok a szezonálisan és munkanap hatástól megtisztított, fix bázison számított ipari termelés volumene havi alapon (2,4 százalékkal), az éves bázison pedig 6,1 százalékkal mérséklődött. A szezonálisan és munkanap hatástól megtisztított, fix bázison számított ipari értékesítés (belföld és export egyben) volumene is mind havi bázison (2,6 százalékkal), mind éves bázison (12,4 százalékkal) esett vissza. Ennek oka, hogy az ipari belföldi és exportértékesítés mind havi, mind éves bázison is csökkent. Az ipari belföldi értékesítés havi szinten 5,4 százalékkal, éves szinten 18,0 százalékkal csökkent. Az ipari export értékesítés esetében havi bázison 0,9 százalékkal, éves bázison pedig 7,8 százalékkal mérséklődött.

2023. október hónapban a rövidtávú előrejelző indikátorunk, a SZIGMA LEAD indikátor a magyar gazdaság növekedési ütemében még mindig is kettős mozgást mutat. Tehát a magyar gazdaság növekedési üteme eléri, majd meghaladja a historikus trendértéket, majd pedig ez az erősödő növekedési ütem megtorpan és visszafordul a historikus trendérték felé. **Összefoglalva**, előrejelzésünk változatlanul a gazdasági növekedés erősödését mutatja, amelynek üteme várhatóan ez év végén megtorpan és lelassul. Az előrejelzésünk háttérét adó szezonálisan és munkanappal kiigazított, fix bázisú ipari új megrendelések állománya alapján az **ipari termelés és értékesítés** további mérséklődése várható. Ugyanis az új ipari belföldi rendelések volumenindexe éves szinten (7,6 százalékkal) és

havi szinten (8,5 százalékkal) csökkent. Az új ipari export rendelések volumenindexe havi bázison erőteljesen (4,1 százalékkal), éves bázis pedig kisebb mértékben (3,3 százalékkal) esett vissza. A magyar gazdaságra ható német és uniós indexek esetében A **német gazdaság üzleti hangulatváltozását mérő** Ifo Business Climate Index 2023. szeptember havi értéke az előző hónaphoz képest nem változott, így továbbra is 85,8 indexponton állt. Az **Eurostat** által mért fogyasztói bizalmi indexe 2023. szeptember hónapban gyengült. Az index havi alapon 2,5 indexponttal romlott, míg éves alapon 13,1 indexponttal javult. Így ebben a hónapban –34,6 indexponton állt.

1. ÁBRA: SZIGMA EGYIDEJŰ (CI) ÉS ELŐREJELZŐ (LEAD) INDIKÁTOROK

Forrás: Századvég

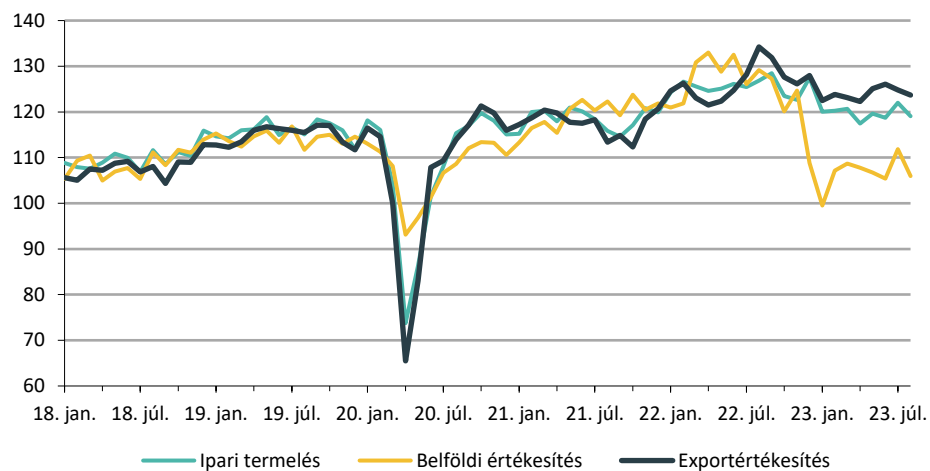
2.3. Reálgazdaság

Változatlanul lassul a magyar ipar.

2023. augusztus hónapban az ipari termelés volumene mind havi, mind éves szinten csökkent. Az előző év azonos időszakához képest a nyers adatok szerint 5,3 százalékkal, a munkanaphatástól megtisztított adatok szerint

6,1 százalékkal szűkült. Az előző hónaphoz viszonyítva, szezonálisan és munkanaptényezővel kiigazítva pedig 2,4 százalékkal csökkent az ipari termelés volumene. Az ipari értékesítés összességében az előző év azonos időszakához képest 2023. augusztus hónapban 12,2 százalékkal esett vissza. Bár az ipari export értékesítés is és az ipari belföldi értékesítés is csökkent, azonban a belföldi több mint duplán csökkent. Az ipari belföldi értékesítés 17,6 százalékkal és az ipari exportértékesítés 8,1 százalékkal zsugorodott. Az ipari termelés és az értékesítés volumenének csökkenése ellenére fontos kiemelni, hogy a jelenlegi szint a belföldi értékesítés volumenét leszámítva még mindig magasabb, mint ami a koronavírus-járvány előtt látható volt. Tekintettel arra, hogy a visszaeső belföldi értékesítés volumenét az export sem tudja kompenzálni, illetve a magyar költségvetés is fogyasztási szerkezetű, így kiemelten fontos a belső kereslet helyreállítása úgy, hogy az ne generáljon inflációs hatást.

2. ÁBRA: IPARI TERMELÉS ÉS ÉRTÉKESÍTÉS ALAKULÁSA
(2015. HAVI ÁTLAGA = 100%)

Megjegyzés: Szezonálisan és naptári hatással kiigazított indexek.
Forrás: KSH, Századvég

Visszatérve az ipari termeléshez, a 2023. augusztus havi ipari termelés volumenének csökkenését az ipari termelést meghatározó mindhárom alág (bányászat, feldolgozóipar, energiaipar) teljesítményében bekövetkező zsugorodás idézte elő. Az ipari termelés alakulását leginkább a

feldolgozóipar határozza meg. 2023. augusztusában a feldolgozóipar a teljes ipari termelés 94,8 százalékát adta. Ezt követte a 4,7 százalékos súllyal az energiaipar, majd pedig a 0,4 százalékos súllyal a bányászat. Az ipari termelést meghatározó mindhárom alág teljesítményének volumene éves szinten 2023 augusztusában csökkent: a feldolgozóipar teljesítménye 4,7 százalékkal, az energiaipar teljesítménye 16,5 százalékkal, a bányászaté pedig 5,5 százalékkal. A feldolgozóiparban három ágazat (járműgyártás, villamosberendezés gyártása, illetve az egyéb feldolgozóipar) kivételével valamennyi ágazat teljesítménye csökkent. A feldolgozóipar 2023. augusztus havi teljesítményéhez továbbra is a legnagyobb mértékben (23,4 százalékos súllyal) a járműgyártás járult hozzá, amelynek a teljesítménye éves szinten 4,6 százalékkal bővült. A járműgyártástól jelentősen elmaradva a második és harmadik legnagyobb súlyt képviselő két ágazat az élelmiszeripar (14,3 százalékos súllyal) és a villamos berendezés gyártása (12,3 százalékos súllyal). 2023 augusztusában a 14,3 százalékos súlyt képviselő élelmiszeripar éves teljesítménye 10,1 százalékkal mérséklődött. A 12,3 százalékos súlyt képviselő villamos berendezés gyártása ágazat termelése éves szinten viszont 15,8 százalékkal növekedett. Az egyéb feldolgozóipar – amely a kis súlyú ágazatok közé tartozik – volt abban három ágazatban, amelynek a termelése nőtt. Az egyéb feldolgozóipar ágazat teljesítménye éves szinten 2023 augusztusában 6,2 százalékkal nőtt. A többi ágazat éves teljesítménye 2023 augusztusában zsugorodott. Legnagyobb mértékben, több mint 16 százalékkal a faipari, a gumiiipari, illetve a gyógyszeripari ágazat teljesítménye csökkent. A villamos berendezés gyártás ágazat teljesítménye 15,8 százalékkal szűkült. 10 százalék felett csökkent az élelmiszeripar, a kocszgyártás, a számítógép, elektronikai, optikai termékek gyártása, illetve gép, gépi berendezések gyártása ágazatok teljesítménye.

2023 augusztus hónapban a KSH által megfigyelt feldolgozóipari ágazatok összes rendelésállománya összehasonlító áron, az előző év azonos időszakához képest 3,5 százalékkal emelkedett, amelyhez mind a belföldi, mind pedig az export rendelésállomány hozzájárult. Az export rendelésállomány 3,2 százalékkal, a belföldi rendelésállomány pedig

9,2 százalékkal bővült. Az export rendelés állománya esetében a megfigyelt 8 ágazatból 3 ágazat (járműgyártás, villamos berendezés gyártása és a fémipar) kivételével, valamennyi ágazat rendelésállománya bővült. Azonban a belföldi rendelésállománynál csak 3 ágazatban (gyógyszergyártás, fémipar és a villamos berendezés gyártása) nőtt a rendelésállomány. A gyógyszergyártás – amely a feldolgozóipar kis súlyú ágazatai közé tartozik – mind az export, mind a belföldi ipari rendelésállomány éves szintű növelésében kiemelkedett a többi ágazat közül. A belföldi ipari rendelésállományuk közel négyszeresére, amelyben nem volt szerepe a bázishatásnak. Az export ipari rendelésállományuk pedig majdnem megötszöröződött, amelyben csak minimális mértékben játszott szerepet a kicsit alacsonyabb bázis.

2023. augusztus hónapban a kiemelt feldolgozóipari ágazatok új rendelésállománya összehasonlító áron, éves szinten 3,9 százalékkal csökkent, amely mind az új export rendelésállomány 3,3 százalékos és az új belföldi rendelésállomány 7,6 százalékkal csökkenésének volt köszönhető. Az új ipari export rendelésállomány esetében a vizsgált 8 kiemelt feldolgozóipari ágazatból már csak 3 ágazatban bővült az új export-rendelésállomány összehasonlító áron. Ezek közül az egyik a villamos berendezés gyártása, amely a kimagasló bázis ellenére további 20,1 százalékkal emelkedett. A legnagyobb súlyt képviselő járműgyártás új export rendelésállománya azonban éves szinten 6,6 százalékkal mérséklődött, a magas bázishatásnak is köszönhetően. Az új ipari belföldi rendelésállomány esetében szintén három ágazatnál következett be volumennövekedés, amelyből az egyik a villamos berendezés gyártása ágazat (15,7 százalék) volt. Tehát a belföldi keresletet leginkább a villamos berendezés gyártása ágazathoz kapcsolódik, amely magában foglalja a villamosmotor, áramfejlesztő, az áramelosztó, az akkumulátor, szárazelem, villamosvilágítóeszköz, háztartási villamos készülék és egyéb villamos berendezés gyártását. A legnagyobb súlyt képviselő járműgyártás új belföldi rendelésállománya viszont éves szinten 7,6 százalékkal zsugorodott. **Összességében** az export esetében is érzékelhető a lassulás

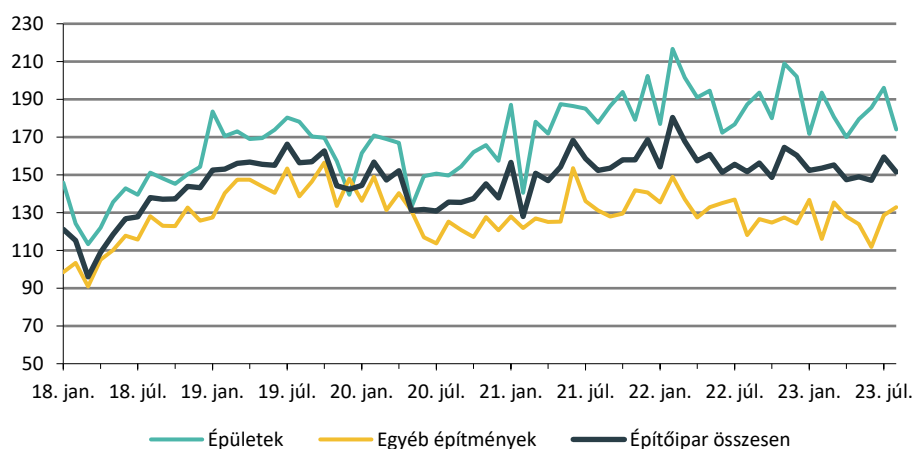
– leginkább a járműgyártásban –, amely a feldolgozóipari termelés egyik legjelentősebb ágazata.

Az építőipari teljesítménye egyre negatívabb képet mutat.

2023. augusztus hónapban éves szinten az építőipari termelés volumene a nyers adatok szerint 0,5 százalékkal csökkent. Az építőipar teljesítménye az egyes építményfőcsoportokon belül eltérően alakult. Míg az épületek építése éves szinten 7,6 százalékkal mérséklődött, addig az egyéb építmények (utak, hidak, vasutak, komplex ipari létesítmények, csővezetékek stb.) építése éves szinten 13,6 százalékkal bővült.

Az előző hónaphoz képest a szezonálisan és munkanaptényezővel kiigazított építőipari termelés 5,0 százalékkal csökkent. A szerződésállományok esetében az előző év azonos időszakához képest 2023. augusztus hónapban a tárgy hó végi szerződésállomány 23,9 százalékkal csökkent; miközben a tárgy hóban kötött új szerződések állománya 31,9 százalékkal emelkedett. A 2023. augusztus hó végi az építőipari szerződésállomány 23,9 százalékos csökkenéséhez az egyéb építmények építésére vonatkozó szerződések erőteljes (40,6 százalékos) visszaesése járult hozzá. Ezt a szerződésállomány visszaesést az épületek építésére vonatkozó szerződések állományának 4,9 százalékos növekedése már nem tudta ellensúlyozni.

3. ÁBRA: ÉPÍTŐIPAR ALAKULÁSA (2015. ÉV HAVI ÁTLAGA = 100%)

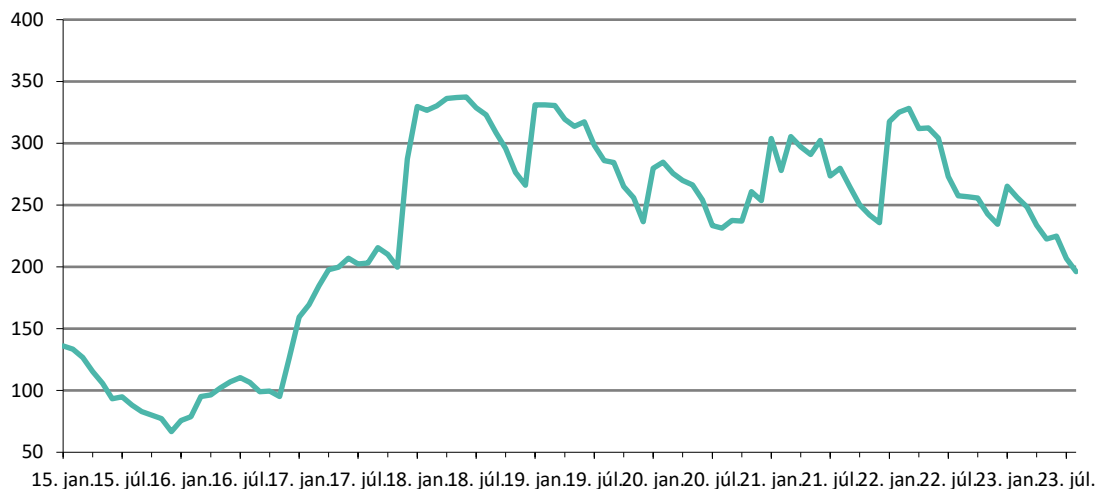
Megjegyzés: Szezonálisan és naptári hatással kiigazított indexek.

Forrás: KSH, Századvég

A jövőben kilátásokat tekintve vegyes a kép, ugyanis a tárgyhóban kötött új építőipari szerződések állományának fluktuálása mellett folyamatosan csökken a tárgyhó végi szerződések állománya. Az **új szerződések állománya** 31,9 százalékkal bővült, amiben nagy szerepet játszott, hogy az új nagyértékű ipari épületekre kötött szerződések miatt az épületekre vonatkozó új szerződések állománya 22,3 százalékkal, míg az egyéb építményekre vonatkozóké 46,6 százalékkal nőtt.

Kedvező tendenciának tekinthetjük, hogy az új szerződések állománya ilyen mértékben nőtt, azonban 2023 első nyolc hónapjában az előző év azonos időszakához képest 21,6 százalékkal kevesebb az új építőipari szerződések volumene.

A lenti ábra szemléletesen az építőipar (épületek építése és egyéb építmények együtt) fix bázison számított hó végi és a tárgyhóban kötött új szerződéseinek alakulását. Az ábrán jól látszik, hogy az eseti felpattanó új megrendelések ellenére a hó végi állomány 2023 februárjától – a július havi kismértékű emelkedésen kívül – folyamatosan csökken. 2023 augusztusában már 196,0 százalékon állt, amely jóval alacsonyabb, mint a 2020-as „COVID-19-es év” egyik leggyengébb (233,3 százalék) időszaka.

**4. ÁBRA: ÉPÍTŐIPARI VÁLLALKOZÁSOK HÓ VÉGI SZERZŐDÉS-
ÁLLOMÁNYÁNAK ALAKULÁSA (2015. ÉV HAVI ÁTLAGA = 100%)**

Forrás: KSH, Századvég,

**Az ipari termelői
árak erőteljesen
csökkentek.**

2023. augusztus hónapban már az az ipari termelői árindex és mezőgazdasági termékek termelői árindexe az előző év azonos időszakához képest csökkent. Az építőanyag-ipari árindex esetében még a tényleges csökkenés nem következett be, de lassult az áremelkedés, vagyis csökkent az árak növekedési üteme. A **mezőgazdasági** termékek termelői árindexe az előző év azonos időszakához viszonyítva 2023 augusztusában 19,4 százalékkal csökkent, amelyben változatlanul meghatározó szerepet játszott a kiemelten magas bázis is. Ez a bázis hatás még megközelítőleg ez év március hónapig éreztetni fogja a hatását, ugyanis a mezőgazdasági termékek termelői ára 2022 szeptemberében 161,0 százalékon tetőzött, majd pedig erőteljesen csökkent és 2023. március hónapban érte el a 105,1 százalékot. A mezőgazdasági termékek termelői árindexének éves szintű, 19,4 százalékos csökkenésében az egyes termékek árai jelentősen eltérnek. Míg a gabonaféléknél (42,8 százalék), az ipari növényeknél (36,6 százalék), a növénytermesztési és kertészeti terméknel (29,1 százalék), illetve az állati termékeknel (10,7 százalék) jelentős mértékben csökkentek a termelői árak, addig a főbb élelmiszereknel (zöldség, gyümölcs, élő állat) emelkedtek. A zöldség esetében 4,6 százalékkal, a burgonya esetében 41,0 százalékkal, a

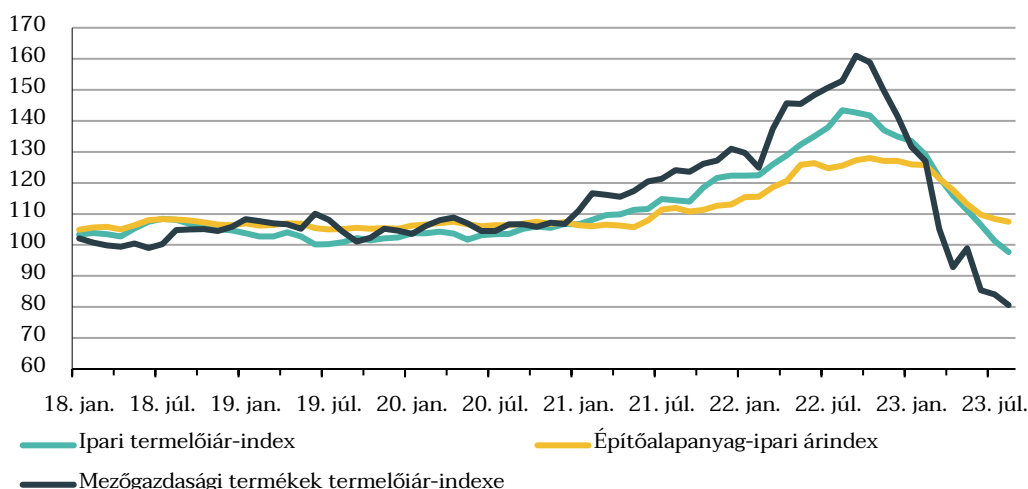
gyümölcsnél 24,3 százalékkal, illetve az élő állat esetében 9,4 százalékkal növekedtek. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a zöldség, a burgonya, illetve az élő állat esetében az árak növekedése jelentősen lassult.

2023. augusztus hónapban az **ipari** termelői árak az előző év azonos időszakához képest 2,3 százalékkal csökkentek, míg az előző hónaphoz képest 0,7 százalékkal emelkedtek. Az ipar belföldi és az ipar exportértékesítés árai eltérően alakultak. Míg a belföldi értékesítés árai éves szinten 8,6 százalékkal emelkedtek, addig az export értékesítés árai éves szinten 7,6 százalékkal csökkentek. Ugyanakkor az előző hónaphoz képest a belföldi értékesítés ára 0,3 százalékkal és az export értékesítés árai 0,9 százalékkal emelkedtek. A belföldi és az export értékesítés árai közötti nagy eltérés a feldolgozóiparnak és az energiaparnak az aránya adta. A belföldi értékesítésnél a feldolgozóipar kisebb, míg az energiaipar nagyobb súlyt képvisel, mint az exportértékesítésnél. Az exportértékesítés esetében a 90 százalékos súlyt képviselő feldolgozóiparban 0,9 százalékkal és a 9,8 százalékos súlyt képviselő energiaiparban 61,0 százalékkal csökkentek az árak.

Eközben a belföldi értékesítés árainak 8,6 százalékos növekedéséhez a 65 százalékos súlyt képviselő feldolgozóipar 2,2 százalékos és a 30 százalékos energiaipar 18,4 százalékos növekedése járult hozzá. Az élelmiszeripar belföldi értékesítési árainak üteme lassú csökkenésbe váltott. 2023 augusztusában az előző év azonos időszakához képest 9,3 százalékkal nőttek az élelmiszeripar belföldi értékesítésének árai.

Az **építőiparban** az építőalapanyag-ipari árak növekedési üteme is lassan csökken. 2023. augusztus hónapban az előző év azonos időszakához képest 7,5 százalékkal emelkedtek, amely 1,8 százalékponttal kevesebb az előző hónaphoz képest. Az építőalapanyag-ipari árak lassú csökkenésében a magas bázis és a csökkenő kereslet játszhat szerepet. Az építőalapanyag-ipari árak növekedésének csúcspontját 2022 októberében érte el és azt követően egy lassú csökkenés indult meg.

5. ÁBRA: IPARI TERMELŐIÁR-INDEX, ÉPÍTŐANYAG-IPARI ÁRINDEX, MEZŐGAZDASÁGI TERMÉKEK TERMELŐIÁR-INDEXE (ELŐZŐ ÉV AZONOS IDŐSZAKA=100%)

Forrás: KSH, Századvég,

7,1 százalékkal csökkent augusztusban a kiskereskedelmi forgalom volumene.

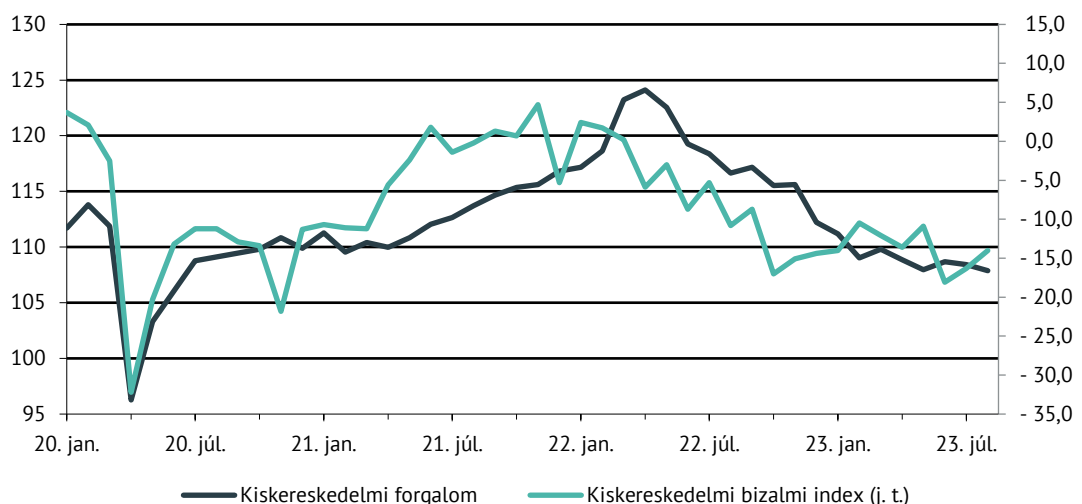
A kiskereskedelmi üzletek forgalma augusztusban a nyers adatok szerint 7,0 míg a naptárhatással tisztított adatok alapján 7,1 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához képest. A kiskereskedelmi forgalom volumenének csökkenése a dezinflációs folyamatok erősödése ellenére még mindig 10 százalék feletti inflációs környezetnek köszönhető: a bérek vásárlóerejének csökkenésével a lakosság rákényszerül a fogyasztás racionalizálásra. Az üzemanyagokra vonatkozó ársapka decemberi kivezetése a bázishatás érvényben maradásáig hasonlóan negatívan hat a kiskereskedelmi forgalomra, ráadásul a nyár közepe óta folyamatosan növekvő üzemanyagárak a fogyasztási további visszaesését is eredményezhetik. A kiskereskedelmi forgalmat jellemző, hosszabb ideje tartó negatív trendben pozitívumként hathat az infláció további csökkenése, ami a vásárlóerő növekedését fogja előidézni. Ennek következtében valószínűsíthető a kiskereskedelmi forgalom javuló tendenciája a következő időszakban.

2023 nyolcadik hónapjában az élelmiszer és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmi üzletek forgalma 4,0 százalékkal mérséklődött, emellett a

nem élelmiszertermék jellegű kiskereskedelmi üzleteké 5,2 százalékkal szintén csökkent. Az üzemanyag-kiskereskedelem augusztusban az előző évhez viszonyítva jelentősen, 18,1 százalékkal visszaesett a forgalmi volumen. Amennyiben az üzemanyagforgalom nélkül vizsgáljuk a kiskereskedelmi forgalmi volumet, akkor csak 4,5 százalékos visszaesés látható az előző év azonos hónapjához képest.

Az élelmiszer jellegű kiskereskedelem az élelmiszer jellegű vegyes termékek 4,2 százalékkal, míg az élelmiszer, ital, dohányáru 3,4 százalékkal esett vissza. A nem élelmiszer jellegű kereskedelemben a bútorok, műszaki cikkek volumene 15,1 százalékkal, a könyv, újság és papírárué 7,7 százalékkal, míg a számítástechnikai és egyéb iparcikkeké 5,8 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva. Továbbá jelentős csökkenés volt látható a textil, ruházati és lábbeli termékek (7,8 százalék) esetében is. Ezzel szemben a legnagyobb forgalmi volumen növekedés (12,1 százalék) az illatszerek esetén volt tapasztalható. A nem élelmiszertermék jellegű termékek esetében csak ebben az egy esetben volt látható növekedés.

**6. ÁBRA: KISKERESKEDELMI FORGALOM VOLUMENE (2018).
JANUÁR = 100% ÉS BIZALMI INDEXE**

Megjegyzés: Szezonálisan és naptári hatással kiigazított indexek.

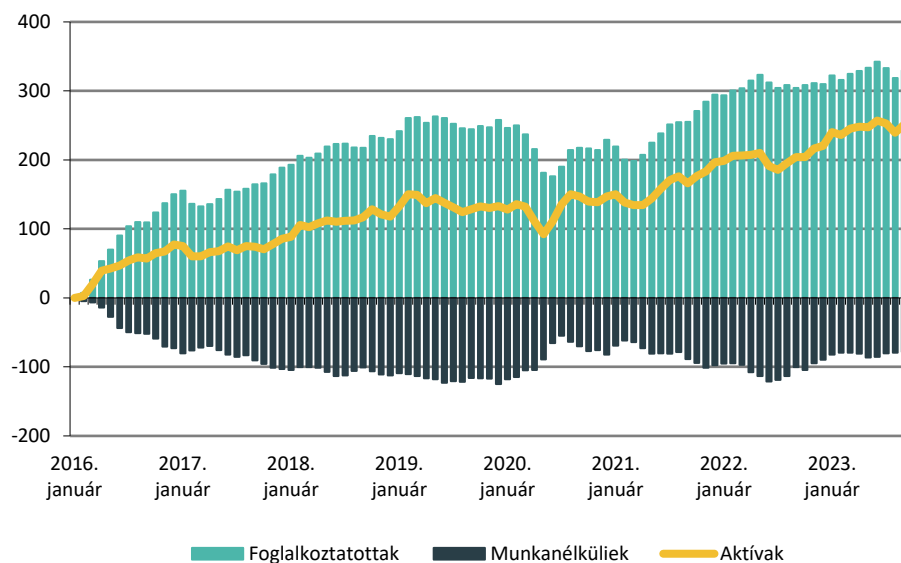
Forrás: KSH, Eurostat, Századvég

4,1 százalékon a munkanélküliségi ráta szeptemberben.

2023 szeptemberében¹ a 15–74 éves népesség szezonálisan kiigazított aktivitási rátája 67,3 százalék volt (4 millió 918 ezer fő), ami a korábbi év azonos időszakához viszonyítva a munkaerőpiac 47 ezer fős bővülését jelenti. A vizsgált időszakban a foglalkoztatottak szezonálisan kiigazított létszáma 4 millió 718 ezer fő környékén alakult, ami az előző év azonos időszakához képest 25 ezer fős emelkedést jelent. A munkanélküliek száma tovább emelkedett, számuk 199,8 ezer fő, ez a megelőző év azonos időszakához viszonyítva 22 ezer fős növekedést mutat.

Szeptemberben az alkalmazottak száma a szezonálisan kiigazított adatok alapján előző év azonos időszakához mérten 4,4 ezer fővel emelkedett. A legjelentősebb létszámbővülés a versenyszférában volt, 2022 augusztusához képest 15,4 ezer fővel többen dolgoztak a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál. A közszférában alkalmazottak száma az elmúlt egy évben viszont 13,9 ezer fővel kevesebb alkalmazott dolgozik a szektorban, ami jelentős létszámcsökkenést jelent. A nonprofit szektorban dolgozók száma éves szinten 2,9 ezer fővel emelkedett.

7. ÁBRA: A MUNKAERŐPIAC ALAKULÁSA (2016. JANUÁR = 0, EZER FŐ)

¹ Háromhavi mozgóátlag

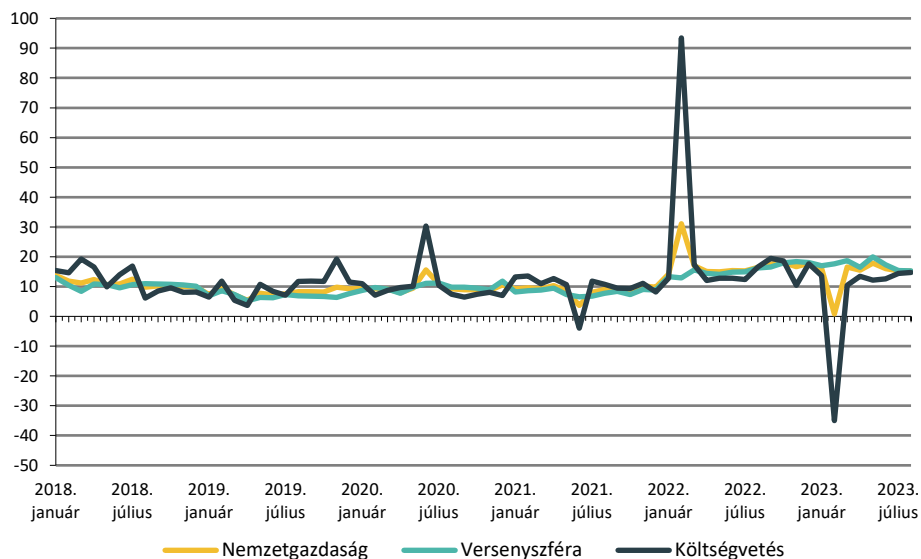
Megjegyzés: Szezonálisan és naptári hatással kiigazított indexek

Forrás: KSH, Századvég

Augusztusban tovább csökkentek a reálkeresetek.

Augusztusban 555 900 forint volt a bruttó nemzetgazdasági átlagkereset, ez 15,2 százalékos emelkedést jelent az előző év azonos időszakához képest. A versenyszférában mérték a legmagasabb bruttó átlagos bért, 562 700 forintot. A kedvezményekkel számolt nettó átlagkereset 383 500 forint volt, ez éves viszonylatban 15,1 százalékos emelkedést jelent. A rendszeres, tehát prémium, jutalom, egyszeri különjuttatás nélküli bruttó átlagbér az év nyolcadik hónapjában 14,1 százalékkal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest, 528 500 forintra becsülhető. A még mindig magas – augusztusban 16,4 százalékos – infláció hatására 1,0 százalékkal csökkent a keresetek reálértéke. A bruttó kereset mediánértéke 450 000 forinton alakult.

8. ÁBRA: A BRUTTÓ BÉREK ALAKULÁSA (ÉVES VÁLTOZÁS, %)

Megjegyzés: Szezonálisan és naptári hatással kiigazított indexek

Forrás: KSH, Századvég

2.4. Külső egyensúly

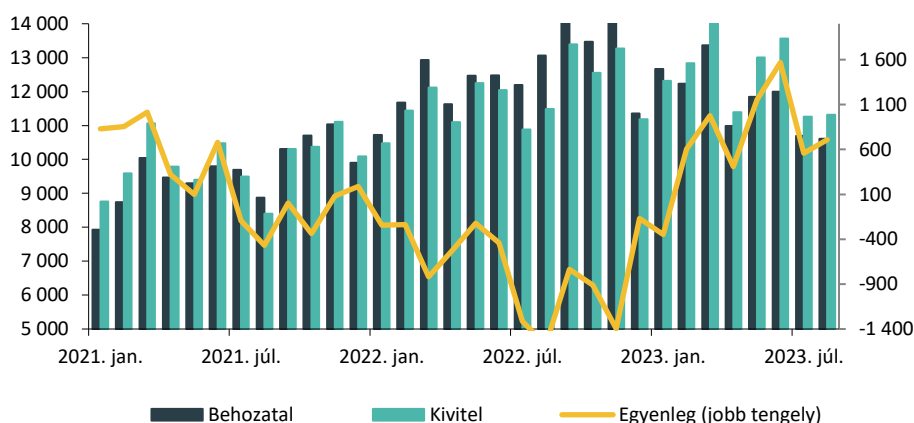
Júliusban a termékek exportjának volumene 3,2 százalékkal, míg importja 5,4 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. Így a külkereskedelmi egyenleg aktívum 559 millió euró volt, ami az előző évi egyenlegnél 1,9 milliárd euróval jobb eredmény.

Júliusban az élelmiszerek, italok és dohányárúk esetében az import volumene 11,0 százalékkal míg, az exporté pedig 2,9 százalékkal lett kisebb az egy évvel korábbival összevetve. Az energiahordozóknál a behozatal 11,0 százalékkal, míg a kivitel 46,0 százalékkal lett nagyobb. A feldolgozott termékek behozatala 5,0 százalékkal, míg kivitele 1,7 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. A gépek és szállítóeszközök importja 8,7 százalékkal lett kisebb, míg exportja pedig 4,8 százalékkal emelkedett.

Jelentősen javult a külkereskedelmi egyenleg.

2023 augusztusában az első becslés alapján az export euróban számított értéke 1,5 százalékkal nőtt, míg az import euróban számított értéke 19,0 százalékkal volt kisebb az egy évvel korábbinál. A termék- külkereskedelmi többlet 708 millió eurót tett ki, amely egyenleg az egy évvel korábbinál 2,3 milliárd euróval jobb eredmény.

9. ÁBRA: KÜLKERESKEDELMI TERMÉKEGYENLEG (MILLIÓ EURÓ)

Megjegyzés: A 2023. augusztusi adatok az első becslésből származnak.

Forrás: KSH, Századvég

2.5. Költségvetési helyzet

2023. szeptember végéig a megemelt éves hiánycél 83,7 százaléka teljesült.

A Pénzügyminisztérium október 3-án közleményben jelezte, hogy 3,9 százalékról 5,2 százalékra emelte az éves hiánycélt.

Az államháztartás központi alrendszerének szeptember havi többlete 33,7 milliárd forintot tett ki, ezzel 2023. szeptember végéig 3 298,7 milliárd forintra csökkent a felhalmozott hiány, ami a módosított éves hiánycél 83,7 százalékának (a korábbi hiánycél 96 százalékának) felel meg. A deficit a központi költségvetés 3 266,0 valamint a társadalombiztosítási alapok 135,7 milliárd forintos hiányából, illetőleg az elkülönített állami pénzalapok 136,7 milliárd forintos többletéből keletkezett.

A központi alrendszer első kilenc hónapjának bevételei 19,2 százalékkal voltak magasabbak az előző év azonos időszakához képest.

A gazdálkodó szervezetek befizetéseiből 38,7 százalékkal több folyt be, mint 2022 azonos időszakában. A gazdálkodó szervezetek befizetésein belül a legnagyobb bevételt jelentő társasági adóból 37,1 százalékkal (218 milliárd forinttal) magasabb összeg folyt be, mint az előző év az első kilenc hónapjában. Jelentősen, 224,4 milliárd forinttal nőttek az energia ágazat befizetése és 111,5 milliárd forinttal a pénzügyi szervezetek befizetése az előző év hasonló időszakához képest. Az utóbbi két tétel növekedésében meghatározó szerepet játszanak a 2022. évben bevezetett különadók.

A fogyasztáshoz kapcsolt adók bevételei 4,3 százalékkal (270,6 milliárd forinttal) voltak magasabbak, mint egy évvel korábban. Az általános forgalmi adóból származó bevételek mindössze 19,3 milliárd forinttal, azaz 0,4 százalékkal haladták meg az előző év szeptember végi értéket. Viszont pozitívum, hogy szeptemberben – ellentétben a júliussal és augusztussal – immár magasabbak voltak az áfa-bevételek, mint 2022. azonos hónapjában. Jövedéki adóból 84,8 milliárd forinttal (9,2 százalékkal) több bevétel folyt be, mint 2022 első kilenc hónapjában. A legnagyobb mértékű emelkedést

az üzemanyagok és a dohánytermékek utáni jövedéki adóbevételek (39,71 és 36,1 milliárd forint) mutattak.

A személyi jövedelemadó bevételek 1 041 milliárd forinttal növekedtek 2022 azonos időszakához képest. Az emelkedés hátterében nagyobb részben az elmúlt évi családi adóvisszatérítés miatti alacsony bázis áll, de egyre jelentősebb részt képvisel a bértömeg növekedése is. A szociális hozzájárulási adóból és társadalombiztosítási járulékból származó bevételek 14,6 százalékkal (664,8 milliárd forinttal) emelkedtek az előző év azonos időszakához képest, aminek oka szintén a keresetek növekedése volt.

Az uniós programok bevétele szeptemberig 1 159,9 milliárd forintot ért el, ami 369,6 milliárd forinttal (46,8 százalékkal) volt több, mint a 2022-es érték. Ezzel szemben az uniós programok kiadásai 1 992 milliárd forintot tettek ki, ami 374,9 milliárd forinttal (15,8 százalékkal) volt kevesebb, mint a megelőző évi adat.

A központi alrendszer első kilenc hónapjának kiadásai 19,4 százalékkal voltak magasabbak az előző év azonos időszakához képest.

A jelentős tételnek minősíthető kiadások közül jelentősen magasabban teljesültek az egy évvel korábbi adatokhoz képest az egyedi és normatív támogatások, az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások, a nyugellátások, valamint a kamatkidadások.

Az egyedi és normatív támogatásokra költött összeg 1 504,1 milliárd forinttal volt magasabb az előző év szeptember végi értéknél. A növekedés legjelentősebb tételét a rezsivédelmi kiadások 1 105,6 milliárd forintja jelentette.

Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások 569,5 milliárd forinttal növekedtek, míg lakástámogatásokra fordított kiadások 49,2 milliárd forinttal alacsonyabban teljesültek az előző év azonos időszakához képest.

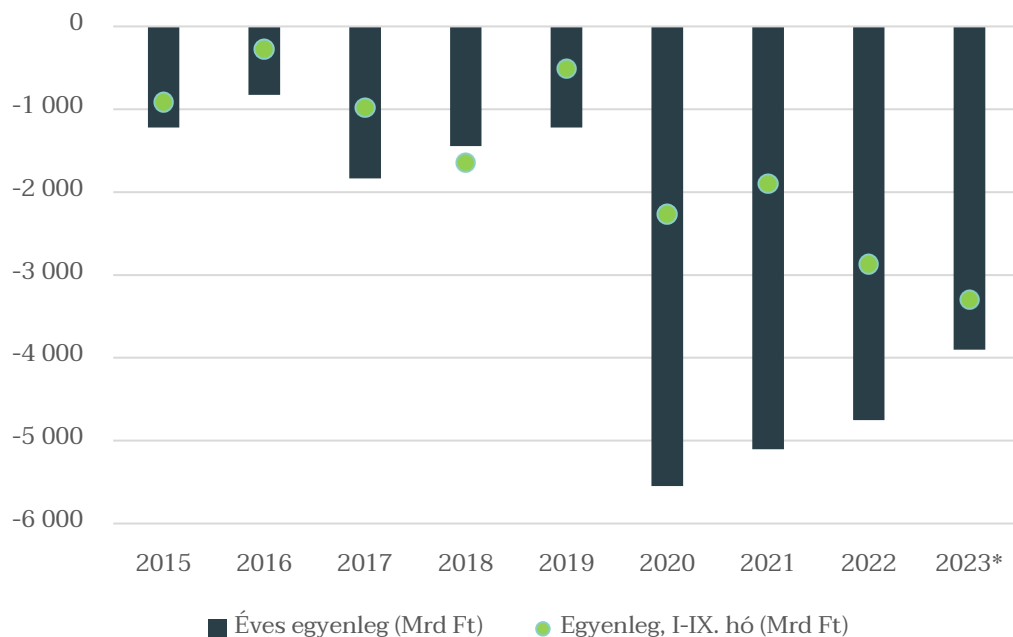
A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai 73 milliárd forinttal, azaz 0,8 százalékkal nőttek az előző év első kilenc

hónapjával összehasonlítva, azonban ez ellentétes irányú elmozdulást jelent a 11,7 százalékos kormányzati kiadáscsökkentési tervekhez képest.

A 2023 első kilenc hónapjában a nyugellátásokra fordított kiadások összege 4 291,3 milliárd forint volt, ami 2022 azonos időszakához képest 22,4 százalékkal 784,2 milliárd forinttal emelkedett. Ugyanezen időszak alatt az Egészségbiztosítási Alap kiadásaira 2 965,7 milliárd forintot fordítottak, ez a bázis időszakhoz képest 7,9 százalékos (217,5 milliárd forintos) növekedést jelent. Az Alap kiadásainak több mint felét kitevő gyógyító-megelőző ellátások kiadásai ezen belül 5,9 százalékkal emelkedtek.

A kamatkiadások és bevételek egyenlege 412,2 milliárd forinttal (36,7 százalékkal) nagyobb negatív mérleget mutatott szeptember végén, mint 2022 első kilenc hónapjában.

10. ÁBRA: A KÖZPONTI ALRENDSZER EGYENLEGE, 2015-2023. (I-IX. HAVI EREDMÉNY, MILLIÁRD FORINT)

Forrás: PM, MÁK; *2013–2022 között a teljesült, míg 2023-ban a tervezett (és módosított) hiánycélhoz viszonyítva

2.6. Monetáris folyamatok

**Szeptemberben
12,2 százalékkal nőttek
az árak átlagosan.**

2023 szeptemberében a fogyasztói árak átlagosan 12,2 százalékkal nőttek az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az elmúlt egy évben az élelmiszerek (15,2 százalék) ára mellett a szolgáltatások ára (13,6 százalék) emelkedett a legnagyobb mértékben. A háztartási energia ára a bázishatás beépülése által 14,6 százalékkal csökkent az egy évvel korábbi szinthez képest. A fogyasztói árak egy hónap alatt átlagosan 0,4 százalékkal nőttek, amiben a járműüzemanyagok 3,3 százalékos áremelkedése játszott a legnagyobb szerepet. A szezonálisan kiigazított maginflációs mutató az előző év azonos időszakához viszonyítva 13,1 százalékos növekedést mutatott.

Az élelmiszerek 15,2 százalékos átlagos áremelkedéséhez jelentősebb mértékben járult hozzá a cukor 61,3 százalékos, a bűféárak 26,0 százalékos, illetve a csokoládé és a kakaó 26,1 százalékos fogyasztói árnövekedése. Az alkoholmentes üdítőitalok 24,0 százalékos, valamint az édesipari lisztesáru 18,4 százalékos inflációja szintén meghaladta az élelmiszerek átlagos inflációját a hónapban. Ezzel szemben átlag alatti mértékben nőtt a baromfihús ára (8,5 százalék), emellett a vaj, vajkrém (1,1 százalék) és a sajt (0,6 százalék) drágulása is elmaradt az átlagtól. A liszt esetében pedig már 13,9 százalékos árcsökkenés volt tapasztalható. A szeszes italok, dohányárak átlagosan 12,3 százalékos inflációjában elsősorban a sör 23,4 százalékos áremelkedése játszott meghatározó szerepet.

A tartós fogyasztási cikkek átlagosan 1,5 százalékos árnövekedése jelentős javulást jelent az előző időszakhoz képest, amelyben többek között a tartósan alacsonyabbá váló nyersanyagárak, az egyre hatékonyabban működő ellátási láncok és az előző év azonos időszakához viszonyítva jelentősen erősebb forintárfolyam egyaránt jelentős szerepet játszik. A jelenlegi érték már bőven a jegybank inflációs célsávján belül található. Amennyiben megvizsgáljuk a főcsoportot, átlag feletti mértékben nőtt többek között a konyha és egyéb bútorok (9,8 százalék), a porszívógép, illetve a klíma (9,7 százalék), valamint a fűtő- és a főzőberendezések

(7,7 százalék) ára is. A tartós fogyasztási cikkek inflációját mérsékli az a televíziókat érintő 3,6 százalékos árcsökkenés. Fontos még kiemelni a használtautók esetében tapasztalt javuló tendenciát is: szeptemberben már az egy évvel korábbi értékhez viszonyítva 8,5 százalékkal kevesebbet kell fizetni a használt személygépjárművekért, ami a magas, kicsivel több mint két százalékos a súly miatt jelentősen befolyásolja az egész főcsoport eredményét.

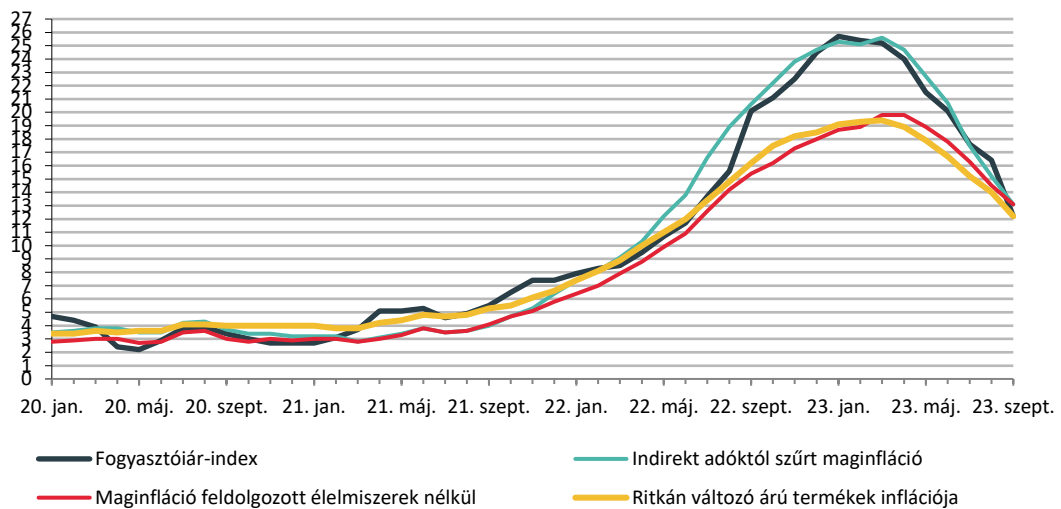
A háztartási energia átlagos árcsökkenése szeptemberben 14,6 százalék volt az előző év azonos időszakához viszonyítva. A háztartási energián belül a vezetékes gáz ára 33,5, az elektromos energiáé 3,2 százalékkal csökkent az elmúlt egy év folyamán. 2022 augusztusától az átlagfogyasztásig nem változnak a rezsicsökkentett árak, e fölött azonban magasabb árat kell fizetnie a fogyasztóknak, amelyet a KSH a számlázási hónapban számol el. Az energiaár növekedés hozzávetőlegesen 2,5–3 százalék inflációs többletet eredményezett az elmúlt egy évben, ami szeptemberben kiépült az inflációs bázisból, a jelentős csökkenés javarészt ennek a tényezőnek tudható be.

Szeptemberben a szolgáltatások ára átlagosan 13,6 százalékkal nőtt, amelyhez leginkább az egyéb úticélra történő utazás 30,1 százalékos, a postai szolgáltatás 21,7 százalékos, a háztartási berendezések javításának 16,7 százalékos, illetve tv előfizetés 20,1 százalékos áremelkedése járult hozzá. A belföldi üdülések ára is jelentősen, 22,8 százalékkal nőtt. Mérsékelte a szolgáltatások átlagos áremelkedését többek között a személyszállítás, vízdíj és csatornadíj árának változatlansága (100,0 százalék), illetve a vármegye- és országbérlet bevezetése által a munkahelyre, iskolába történő utazás árának 21,7 százalékos csökkenése. A többi főcsoporttal ellentétben a szolgáltatások esetében szeptemberben tovább nőtt az éves bázison számított infláció.

Az előző hónaphoz viszonyítva az élelmiszerek ára átlagosan 0,2 százalékkal mérséklődött: az alkoholmentes üdítőitalok 2,4 százalékkal, míg a gyümölcs- és zöldséglé 0,9 százalékkal került többbe, azonban a liszt 3,4 százalékos, az idényáras élelmiszerek 3,0 százalékos, illetve a cukor és a

száraztészta 2,6 százalékos árcsökkenése ellensúlyozni tudta a dráguló termékeket. A ruházkodási cikkek árában havi bázison 1,8 százalékos növekedés volt tapasztalható, míg az a háztartási energia ára az előző hónaphoz viszonyítva 1,0 százalékkal lett magasabb. A járműüzemanyagok ára júliushoz képest 3,3 százalékkal nőtt.

11. ÁBRA: INFLÁCIÓ ALAKULÁSA (ÉVES VÁLTOZÁS SZÁZALÉKBAN)

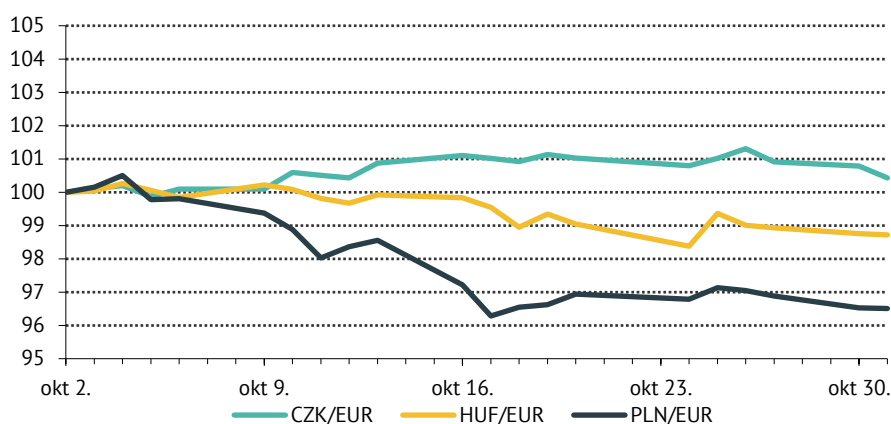
Forrás MNB, Századvég

Az MNB által közölt inflációs alapmutatók közül a szezonálisan kiigazított maginflációs mutató és az indirekt adóktól szűrt maginfláció 13,1 százalékot, míg a ritkán változó árú termékek inflációja pedig 12,2 százalékot tett ki szeptemberben. A feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció pedig 13,1 százalékot mutatott az év kilencedik hónapjában.

**A régiós versenytársak
fizetőeszközei
vegyesen teljesítettek
az euróval szemben.**

A régiós folyamatok szeptemberben vegyesen alakultak az euróval szemben. A cseh korona árfolyama 0,4 százalékkal gyengült, míg a lengyel zloty 3,5 százalékkal erősödött az euróval szemben az elmúlt időszakban, ami leginkább a szeptemberi kamatvágás utáni korrekciónak tudható be. Az állampapírhozamok egyaránt csökkentek a vizsgált periódusban: a 10 éves cseh állampapírhozam 17 bázisponttal alacsonyabban, 4,54 százalékon, míg a lengyel 10 éves hozam 24 bázisponttal alacsonyabban, 5,59 százalékon zárt.

**12. ÁBRA: A RÉGIÓS ÁRFOLYAMOK ALAKULÁSA
(INDULÓ ÉRTÉK = 100%)**

Forrás: Refinitiv, Századvég

**Az euróval, a svájci frankkal és a
dollárral szemben is gyengült a
hazai fizetőeszköz.**

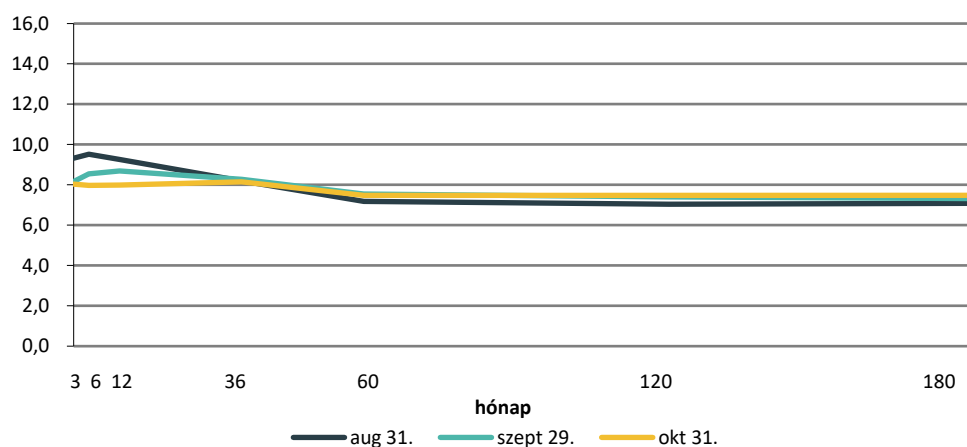
A hazai pénz- és devizapiaci mutatók az elmúlt hónapban javulást mutattak. A forint az euróval szemben 1,3 százalékkal, a svájci frankkal szemben 1,2 százalékkal, míg az amerikai dollárral szemben pedig 2,3 százalékkal erősödött. Így 2023 októberének a végén 1 euróért 382 forintot, egy dollárért 358 forintot, míg egy svájci frankért 397 forintot adtak. Az elmúlt hónapban a külföldiek kezében lévő államadósság 852 milliárd forinttal 7025 milliárd forintra nőtt.

Októberben a jegybank elkezdte az alapkamat csökkentését.

Októberi ülésén a jegybank Monetáris Tanácsa az előző hónapokat jellemző 100 bázispontos, az irányadó kamatot érintő csökkentése után elkezdte az alapkamat csökkentését is. Ennek köszönhetően jelenleg az alapkamat hazánkban 75 bázispontos csökkenéssel 12,25 százalékon áll. A kamatfolyosó felső széle ennek megfelelően 13,25 százalékra, míg az alsó széle 11,25 százalékra változott. A monetáris lazítás mértéke meghaladta az elemzői várakozásokat, mivel a konszenzust az 50 bázispontos csökkentés jelentette.

Októberben az állampapírok piacán, a másodpiaci hozamgörbén a rövidebb futamidőknél a hozamok -13 bázispont és -70 bázispont közötti mértékben változtak. Így a 3 hónapos 8,04 százalék, a 6 hónapos 7,98 százalék, míg az 1 éves 7,99 százalék volt október 31-én. A 3 éves hozam 13 bázisponttal csökkent és 8,15 százalékra alakult. Az 5 éves időtávon 6 bázispontos csökkenés, míg a 10 éves időtávon 8 bázispontos, a 15 éves távon pedig 17 bázispontos növekedést mutatnak a hozamok az előző hónaphoz képest. A három hozam így rendre 7,48; 7,48, illetve 7,49 százalékra változott.

13. ÁBRA: A FORINT HOZAMGÖRBE ALAKULÁSA (%)

Forrás: ÁKK, Századvég

2023. szeptember 30-án MÁP Pluszból 1012,4 milliárd forint értékű állománya volt a lakosságnak, amely 1422,0 milliárd forintos csökkenés a december végi 2434,5 állomány után. Ennek legfőbb oka, hogy a lakosság a még mindig magas inflációs és kamatkörnyezetben egyrészt a MÁP Plusz kamatozását meghaladó diszkont kincstárjegyeket, másrészt a pénzromlást lekövető Prémium Magyar Állampapírt vásárol: a PMÁP kumulált értéke 6437,2 milliárd forintra emelkedett, ami 2022 év végéhez viszonyítva 2115,6 milliárd forintos növekedést jelent. Így a lakosság teljes állampapírállománya a 2022. év végi 8619,3 után 2023 szeptemberének a végén 9492,7 milliárd forinton alakult, azaz 873,4 milliárd forinttal több pénzt tartanak az emberek állampapírban, mint az előző év utolsó hónapjában.

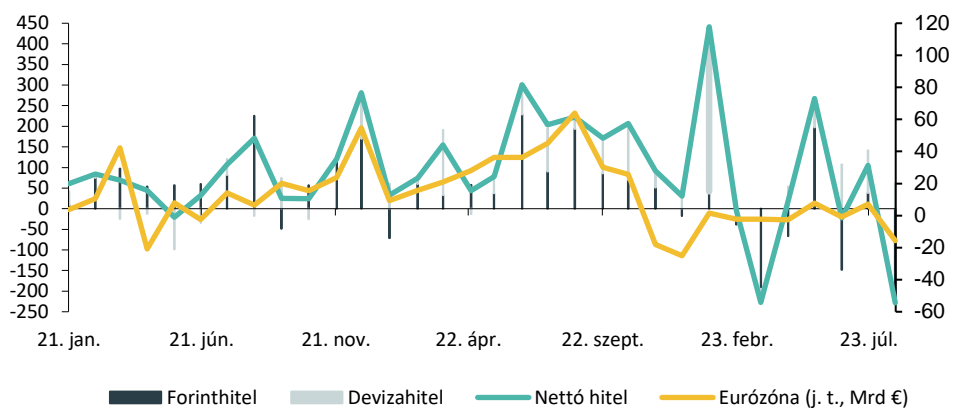
Az államadósság devizaaránya szeptemberben 27,1 százalékra változott (azaz jelentősen 1,58 százalékponttal nőtt az előző hónaphoz képest), amely arány az ÁKK 2023. évi finanszírozási tervében meghatározott sávban (azaz maximum 30 százalék) található. Az év első kilenc hónapjában az átlagos devizaadósság átlagosan 25,77 százalékon alakult, amely értéknél a szeptemberi devizaarány magasabb volt.

A magyar államadósság besorolása továbbra is az alábbi: a Moody's-nál Baa2 stabil kilátású, a S&P-nél BBB- stabil kilátású, míg a Fitch-nél BBB negatív kilátású. Mindhárom nagy nemzetközi hitelminősítőnél tehát a magyar állampapírok kockázati besorolása a befektetésre javasolt kategóriában helyezkedik el.

Vegyesen alakult a hazai vállalatok hitelállománya.

A vállalatok nettó forinthitel törlesztése a szezonálisan kiigazított adatok alapján 2023 augusztusában 209,1 milliárd forint volt. A nettó devizahitel értéke ezzel ellentétesen nőtt, a hitelfelvétel 61,6 milliárd forintot tett ki az év nyolcadik hónapjában. A teljes nettó hiteltörlesztés a szezonálisan kiigazított adatok alapján 228,3 milliárd forintot tett ki a vizsgált időszakban. Az eurózóna vállalati hiteltörlesztése 2023. év augusztusában 15,6 milliárd eurós volt.

14. ÁBRA: VÁLLALATI HITELFELVÉTEL (MILLIÁRD FORINT)

Forrás: MNB, EKB, Századvég

3. Századvég előrejelzés²

1. TÁBLÁZAT: 2023. III. NEGYEDÉVI ELŐREJELZÉSÜNK

	2022	2023	2024
Bruttó hazai termék (volumenindex)	4,6	-0,3	2,5
Háztartások fogyasztási kiadása (volumenindex)	6,3	-1,5	1,8
Bruttó állóeszköz-felhalmozás (volumenindex)	2,2	-10,1	8,1
Kivitel volumenindexe (nemzeti számlák alapján)	11,8	3,7	2,6
Behozatal volumenindexe (nemzeti számlák alapján)	11,1	-0,2	4,1
A külkereskedelmi áruforgalom egyenlege (milliárd euró)	-14,9	-11,0	-13,4
Fogyasztóiár-index (%)	14,6	17,8	5,5
A jegybanki alapkamat az időszak végén (%)	13,0	11,0	7,3
Munkanélküliségi ráta (%)	3,6	3,8	3,5
A folyó fizetési mérleg egyenlege a GDP százalékában	-8,1	-5,2	-6,6
Külső finanszírozási képesség a GDP százalékában	-6,0	-3,1	-4,5
Az államháztartás ESA-egyenlege a GDP százalékában	-6,2	-5,2	-3,7
Államadósság a GDP százalékában	73,3	70,8	70,4

Forrás: MNB, KSH, Századvég-számítás

2. TÁBLÁZAT: AZ ELŐREJELZÉSÜNK VÁLTOZÁSA AZ ELŐZŐ NEGYEDÉVHEZ KÉPEST

	2023			2024		
	2023.06.	2023.09.	változás	2023.06.	2023.09.	változás
Bruttó hazai termék (volumenindex)	1,1	-0,3	-1,4	4,3	2,5	-1,8
Belső piaci kereslet (volumenindex)	-2,2	n.a.	n.a.	4,6	n.a.	n.a.
Háztartások fogyasztási kiadása (volumenindex)	n.a.	-1,5	n.a.	n.a.	1,8	n.a.
Bruttó állóeszköz-felhalmozás (volumenindex)	n.a.	-10,1	n.a.	n.a.	8,1	n.a.
Kivitel volumenindexe (nemzeti számlák alapján)	2,5	3,7	1,2	6,9	2,6	-4,3
Behozatal volumenindexe (nemzeti számlák alapján)	-0,5	-0,2	0,3	6,8	4,1	-2,7
A külkereskedelmi áruforgalom egyenlege (milliárd euró)	-3,7	-11,0	-7,3	-3,7	-13,4	-9,7
Fogyasztóiár-index (%)	18,6	17,8	-0,8	5,1	5,5	0,4
A jegybanki alapkamat az időszak végén (%)	11,7	11,0	-0,7	6,6	7,3	0,7
Munkanélküliségi ráta (%)	4,3	3,8	-0,5	4,6	3,5	-1,1
A folyó fizetési mérleg egyenlege a GDP százalékában	-4,1	-5,2	-1,1	-3,3	-6,6	-3,3
Külső finanszírozási képesség a GDP százalékában	-2,1	-3,1	-1,0	-1,3	-4,5	-3,2
Az államháztartás egyenlege a GDP százalékában	-3,9	-5,2	-1,3	-3,3	-3,7	-0,4
Államadósság a GDP százalékában	68,2	70,8	2,6	67,1	70,4	3,3

Forrás: Századvég-számítás

² Készítés dátuma: 2023. szeptember 28.